

Dr. Ing. Zdeněk Chromý

„Seznamte se, prosím...“

Sítňatka *Corythauma ayyari* – riziko nejen pro jasmíny

Sítňatka *Corythauma ayyari* je považována za jednoho z nejzávažnějších škůdců pěstovaných jasmínů. Tento původně asijský druh byl nedávno zavlečen i na evropský kontinent, kde působí škody na těchto oblíbených okrasných dřevinách.

Sítňatka *Corythauma ayyari* taxonomicky náleží do řádu polokřídlí (Hemiptera) a čeledi sítňatkovití (Tingidae). Tuto čeleď poznáme podle modifikovaného povrchu hrudi a polokrovek, které

sestavují z jednotlivých okének ohraničených žilkami připomínajícími síť. Jedná se o polyfágní druh, který je považován za škůdce, protože nymfy a dospělci druhu se živí na různých

okrasných rostlinách, přičemž způsobují vážné škody zejména na některých druzích jasmínů z čeledi olivovníkovité (Oleaceae) tím, že se živí šťávou z jejich listů.

Mezi hlavní hostitele škůdce patří *Jasminum azoricum* (jasmín azorský), *J. grandiflorum* (jasmín velkokvětý), *J. multiflorum* („hvězdčovitý jasmín“), *J. officinale* (jasmín pravý) a *J. sambac* (jasmín arabský), dalšími známými hostiteli jsou tyto druhy a rody rostlin: *Althaea officinalis* (proskumík lékařský), *Eranthemum pulchellum*, *Hedychium* (motýlovec), *Lantana* (lantana/libo-
ra), *Musa* (banánovník), *Ocimum* (bazalka), *Trachelospermum* (jasmínovník) a *Volkameria inermis*.

Je invazním druhem, který pochází z Asie (jeho výskyt byl zaznamenán v Laosu, v Malajsii, v Pákistánu, v Singapuru, na Srí Lance, v Thajsku a ve Vietnamu), odkud byl zavlečen od Středomoří. V posledních dvaceti letech byl tento druh zaznamenán v Izraeli (v roce 2004), ve Spojených arabských emirátech (2005), ve Francii (2009), v Itálii (2012), v Tunisku (2013), na Maltě (2014), ve Španělsku (2014), v Řecku (2015), ve Spojených státech amerických (2015), v Sýrii (2017), v Egyptě (2017) a v Monackém knížectví (2019).

Biologie a symptomy výskytu škůdce

Corythauma ayyari je drobný, neochlupený hmyz, samičky dorůstají velikosti 2,46–2,71 mm a samečci 2,57–2,75 mm. Hřbetní část sítňatky je zbarvena doběla, s tmavými oblastmi nebo pruhy roztroušenými na předohrudi, štítku a polokrovkách. Tělo hmyzu je zbarvené dohněda, zatímco tykadla a nohy jsou světle hnědé, přičemž poslední článek tykadel je tmavší.

Jasmín pravý, jeden z hlavních hostitelů škůdce (Foto C.T. Johansson)

Dospělci se líhnou v noci a jejich život je krátkověký. Samci se dožívají v průměru 10 dnů a samičky žijí déle, až 12,3 dne. Páření probíhá již v den vylihnutí, přičemž samičky přibližně osm dnů kladou vajíčka, která pak vyžadují inkubační období trvající 9 až 11 dnů. Pozorování v Itálii ukázala, že tento druh tvoří překrývající se generace s potenciálem zakládat kolonie schopné reprodukce zejména v oblastech kolem Středozemního moře.

Škody působí dospělci a nymfy škůdce sáním na listech hostitelských rostlin. Na svrchní straně napadených listů se vytvářejí malé, žluté chlorotické skvrny, tyto listy usychají a nakonec opadávají. Spodní strana listů získává černé či tmavě hnědé zbarvení za vytváření skvrn vlivem exkrementů škůdce. Zároveň se snižuje fotosyntéza napadených rostlin v souvislosti s přímým poškozením palisádového parenchymu škůdcem. Uvedené symptomy jsou snadno zaměnitelné se symptomy způsobenými jinými druhy sítnatek.

Způsoby šíření škůdce a možnosti ochrany

Jasmíny jsou zejména v tropických a subtropických oblastech pěstovány jako ceněné okrasné dřeviny a jsou zná-

Jasmín velkokvětý je spolu s jasmínem pravým vysoce ceněn pro svoje vonné složky (Foto J. C. F. Mata)

my především díky vůni svých květů. Jasmín arabský je kulturní rostlinou, která byla pěstována již ve starověku. Za další neméně významné druhy jsou považovány jasmín pravý a jasmín velkokvětý. Výtažek z květů těchto druhů se řadí mezi nejdražší vonné oleje a je rovněž oblíbený v aromaterapii.

Transport napadených hostitelských rostlin je považován za nejpravděpodobnější způsob zavlečení tohoto

škůdce do nových oblastí. Pro regulaci sítnatky se kromě aplikace povolených insekticidů doporučuje sběr a likvidace napadených listů. Přirozeným parazitoidem vajíček sítnatky *C. ayyari* je vosička *Lathromeromyia corythaeumaii*

z čeledi drobněnkovití (Trichogrammatidae).

Text

Dr. Ing. Zdeněk Chromý,
ÚKZÚZ Brno

Dospělec sítnatky *Corythaeum ayyari* (Foto M. Zeity)

ČSOB
*jdeme vám
naproti*

Udržitelnost je pro finanční skupinu základem firemní filozofie a obrovskou příležitostí k pozitivní společenské změně, ke které chce aktivně přispět.

trvaleudrzitelnezemedelstvi.cz

